

În calitate de membru în Board-ul Congresului Evreiesc European (C.E.E.), președintele F.C.E.R., deputat dr. Aurel Vainer, a participat, în perioada 24-28 ianuarie a.c., la: ● reuniunea Executivului de la Madrid și Marbella ● comemorarea Zilei Mondiale a Holocaustului în Spania, organizată de autoritățile de stat și de Universitatea Complutense de Madrid ● întâlnirea, la sediul Guvernului, a membrilor Executivului C.E.E. cu primul ministru, cu ministrul Afacerilor Externe și cu ministrul Justiției din Spania. Suită de evenimente importante din viața evreilor europeni și, implicit, a noastră, despre care a avut bunăvoința să ne vorbească.

- Prime impresii?

- Anvergura comemorării Zilei Mondiale a Holocaustului, într-o țară în care nu a fost Holocaust pentru că nu au fost evrei, concretizată prin participări la vârf din rândul oficialităților și societii civile. Importanța pe care autoritățile statului o acordă studiului istoriei Holocaustului în învățământul spaniol. Mai mult, chiar în momentul în care se derulează această convorbire, are loc, la Madrid, inaugurarea Casei Sefarad-Israel, la care, participă și ministrul de externe israelian, doamna Tzipi Livni, eveniment la care, de asemenea, am fost invitat. Regret că agenda încărcată a acțiunilor importante, în pregătire, ale F.C.E.R., nu-mi permit să-i dau curs.

- A existat o specificitate a comemorării?

- Da. Faptul că au fost invitați să participe la manifestări 15 supraviețuitori ai Holocaustului de origine sefardă, din diferite colțuri ale lumii, împreună cu partenerii lor de viață. Că acești oameni, de peste 80 de ani, n-au pregătit să suporte oboseala unei călătorii pentru a transmite, și cu acest prilej, generațiilor viitoare amintirile lor din coșmarul lagărelor de exterminare. M-a impresionat gestul foarte frumos venit din partea statului spaniol, care a suportat cheltuielile de transport, cazare și masă și le-a oferit posibilitatea unor scurte întâlniri cu conducerea Federației Comunităților Evreiești din Spania și cu membrii Executivului C.E.E.

- Ce v-a rămas întipărit în memoria afectivă, la o rederulare a principalelor momente dedicate Zilei Mondiale a Holocaustului?

- Adunarea comemorativă la Senat, în prezența președintelui Senatului spaniol, unde ministrul Justiției și ministrul Educației au evocat această pagină întunecată din istoria evreilor europeni și au desprins lecția pe care fiecare suntem datori s-o învățăm, combătând orice acțiune de discriminare rasială, orice atitudine negaționistă. Doamna ministru al Educației a pus accent asupra predării istoriei Holocaustului în școli și a făcut referire la luptătorii republicani din '36, în timpul războiului civil din Spania, care, în această calitate, au fost deportați la Mauthausen. Foarte impresionant a fost concertul de muzică liturgică sefardă, cu participarea unui cantor, a unui rabin-cantor, a unui rabin din Geneva și a unui rabin din Israel. În încheiere, au făcut un cvartet vocal de mare frumusețe. Pentru mine, totul a fost nou: și expresia religioasă (ritul sefard) și melosul liturgic. La solemnitatea de la Camera Deputaților, prezidată de președintele Camerei, au fost invitați parlamentari, personalități ale societății civile.

- Câteva afirmații notabile?

- Am reținut câteva de la întâlnirea Executivului C.E.E. cu primul ministru spaniol: „Principalele noastre obiective sunt combaterea antisemitismului, sprijinirea Israelului, lobby pentru mai marea implicare a Europei în soluționarea conflictului israeliano-arab și israeliano-palestinian“ (președintele C.E.E., Pierre Besnainou). „Spania este o țară pluriculturală, combaterea antisemitismului se înscrie printre preocupările ei majore. Spania se implică în redemararea unui nou proces de pace în Israel și consideră programul iranian pentru dezvoltarea energiei nucleare, pe fondul declarațiilor antiisraeliene, al fundamentalismului afișat de președintele Iranului, drept o amenințare nu doar pentru Israel, ci și pentru civilizația întregii umanități“ (primul ministru al Spaniei, Jose Luis Rodriguez Zapatero).

- Principalele teme ale dezbaterilor la reuniunea Executivului C.E.E.?

- S-a făcut un tur de orizont asupra activităților desfășurate în ultima vreme de membrii executivului C.E.E. Subiectul central a fost lobby-ul în favoarea poporului evreu și a Israelului. S-au făcut referiri la discuția avută cu primul ministru spaniol privind influențarea guvernelor europene în rezolvarea conflictelor israeliano-arabe și israeliano-palestinian. S-a discutat despre Adunarea Generală a Congresului

„SOLIDARITATE CU ISRAELUL, COOPERARE, UNITATE“

Mondial Evreiesc, care urmează să aibă loc la Bruxelles, în iunie.

- Intervenții personale?

- Am vorbit despre conferința de presă de la București, pentru combaterea antisemitismului și negaționismului, pentru sensibilizarea opiniei publice la această problemă, cu accent pe cazul Coja. Am propus ca viitoarea reuniune a Executivului C.E.E. să aibă loc la Sibiu, cu prilejul Festivalului „Euroiudaica“.

- Momente de emoție?

- Atmosfera evreiască din Marbella, în Andaluzia, pe malul Mediteranei, unde Executivul C.E.E. a fost invitat să petreacă Șabatul. Există acolo o comunitate evreiască veche de circa

700 ani. Cei mai mulți evrei sunt veniți din Maroc. Președintele comunității, Raphaël Cohen, animă mult viața comunitară, despre care am avut dovezi concrete: o numeroasă participare la Oneg Șabat, din 26 ianuarie a.c., o dimineață de Șabat, în rit sefard, urmată de un foarte frumos Kiduș, cu delicioase opere culinare specifice bucătăriei sefarde, pregătit de pricepute gospodine din comunitate. Am fost plăcut impresionat de cunoștințele religioase ale generației de mijloc, oameni care trăiau intens actul de comuniune cu Dumnezeu. Și bărbății și femeile știau să citească în Sidur și să cânte melodiile sinagogale de Șabat. Faptul m-a stimulat pentru a organiza și la noi, pentru generația de mijloc, un cadru propice practicării religiei. Am fost chemați, fiecare, la Tora. Când mi-a venit rândul, am rostit prima parte a binecuvântării în idiș, „Burih Atu Adânoi...“. Partea a doua, am spus-o în ebraică, așa cum se obișnuiește în ritul sefard. Au rămas surprinși, dar le-a plăcut. După rugăciunea de Maariv, am vizionat filmul „Lumea după Auschwitz“, despre suferințele evreilor din Rusia în timpul Holocaustului, comentat de Moshe Kantor, președintele Congresului Evreiesc din Rusia și președintele Guvernatorilor Board-ului C.E.E. Totul a fost emoționant: căldura cu care am fost

primiți, reacțiile spectatorilor la film, cu atât mai mult că, pentru evreii din Maroc, Holocaustul a fost departe. Am constatat din nou spiritul de solidaritate și frățietate evreiască.

- Ce a însemnat, pentru dvs., schimbul de opinii cu conducerea Federației Comunităților Evreiești din Spania?

- Am constatat că unele activități sunt similare cu ale noastre și că, în același timp, se dezvoltă relații foarte bune cu autoritățile statului. În acest sens, am luat la cunoștință despre Acordul de colaborare a Federației Comunităților Evreiești din Spania cu Guvernul spaniol. Acord care m-a inspirat să propunem și noi unul asemănător Guvernului român. În acest context, doresc să informez cititorii revistei, că, în decembrie 2006, primul ministru Călin Popescu Tăriceanu a semnat un Memorandum, prin care aprobă constituirea unei comisii interguvernamentale, sub coordonarea unui director general din Ministerul Culturii și Cultelor, din care să facă parte și un reprezentant al conducerii F.C.E.R., în vederea alcătuirii unor proiecte de „protejare a patrimoniului sacru și istoric evreiesc din România“.

- Cum suntem priviți de lumea evreiască europeană?

- Ca o comunitate activă, conștientă de răspunderile sale față de problema conservării patrimoniului iudaic, material și cultural, care combate antisemitismul și negaționismul. Unul dintre proiectele noastre pe 2007 este și organizarea unui simpozion pe această temă, cu participarea României și Republicii Moldova.

- Alte proiecte de colaborare cu comunități europene?

- Intenționăm încheierea unui Acord cu Congresul Evreiesc din Rusia, cu invitarea, la București, a președintelui acestui Congres, Moshe Kantor.

- Un numitor comun al tuturor discuțiilor?

- Solidaritate cu Israelul, cooperare, unitate.

Supraviețuitori ai Holocaustului din România, participanți la „Ziua Libertății Religioase“ în Spania

Între 11-21 ianuarie a.c., lideri ai A.E.R.V.H., scriitorul Oliver Lustig, supraviețuitor al lagărului Auschwitz-Birkenau, și dr. Liviu Beris, supraviețuitor al Transnistriei, au fost invitați de Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea să participe la „Ziua libertății religioase“ din Spania.

La Castellione, cei doi supraviețuitori din România au vorbit despre cutremurătoarea experiență a Holocaustului în fața a peste 1.000 de români aflați în Spania și a peste 400 de spanioli.

La Madrid, au participat, la amândouă întâlnirile cu reprezentanții A.E.R.V.H., circa 1.400 de oameni, de fiecare dată.

Atât la Castellione, cât și la Madrid, mărturisirile despre coșmarul trăit în adolescență, care le-a marcat întreaga viață, au stârnit puternice impresii, conferințele fiind urmate de întrebări și răspunsuri din partea supraviețuitorilor. La toate aceste acțiuni a participat președintele Uniunii Adventiste Spaniole, Alberto F. Guaita Gonzalo. Oliver Lustig și Liviu Beris au fost primiți de E.S. Maria Ligor, ambasadorul României în Spania, și de prim-secretarul atașat cultural al aceleiași Ambasade, Florina Nicolae. Pastorul Remus Soare, reprezentant al Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea, împreună cu gazdele spaniole, au organizat pentru oaspeții excursii la Valencia și Toledo și le-au facilitat vizitarea muzeelor din Madrid.

Interviu cu deputat dr. AUREL VAINER, președintele F.C.E.R.

- Ziua Mondială a Holocaustului – într-o țară unde nu a fost Holocaust
- Declarațiile președintelui iranian – o amenințare pentru civilizație
- O dimineață de Șabat în rit sefard
- Intenționăm să propunem Guvernului român un Acord de colaborare

Corespondență din IERUSALIM

Actualitate culturală israeliană

Un Târg de Carte în Țara Cărții, la Poporul Cărții și în locul de concentrată spiritualitate al umanității, care este Ierusalimul, înseamnă o superbă provocare căreia, între 18-23 februarie a.c., i-au răspuns magna cum laudae cărturari din 40 de țări ale lumii. 800 de editori s-au implicat în realizarea celei de-a 23-a ediții a Târgului cu: ● lansări de carte, momente literar-artistice, lecturi de autor, întâlniri cu cititori (potențiali), cu admiratori (siguri), expoziții, concerte ● modele de management și marketing cultural: impunerea unor mărci de editură, de colecție, de serie. Târgul, inițiat de fostul primar al Ierusalimului, Teddy Kollek z.l., a fost un bun prilej pentru a prospecta interesul publicului-cititor pentru istorie, literatură, turism, arte plastice, sociologie, politologie, științe exacte ș.a., dându-se în acest fel viață obiectivului propus de regretatul primar de a oferi editorilor posibilitatea unor contacte și de a afla care sunt ultimele noutăți în branșă. Au fost cumpărate copyright-uri ale unor cărți de succes.

Standul României s-a făcut remarcat prin varietatea și substanțialitatea acțiunilor în fiecare zi a Târgului: ● lansarea în ebraică a cărții scrise de Florina Iliș, „Cruciada copiilor“, apărută la Editura Cartea Românească, în 2005, carte „cumulară“ de premii literare ● lecturi de autor și discuții cu publicul la „Cafeneaua

Punte de gând și suflet

Târgului“ cu scriitorii români ● spectacole ale Formației „lordache“ ● „Un tango mas“, în coregrafia lui Răzvan Mazilu ● „The Island“, după Gellu Naum, texte adaptate și interpretate de Ada Milea și Alexander Bălănescu.

Uniunea Asociațiilor de Scriitori din Israel (U.A.S.I.) și Asociația Scriitorilor Israelieni de Limba Română (A.S.I.L.R.) au organizat o conferință de presă

la Institutul Cultural Român (I.C.R.) din Tel Aviv. Evenimentul s-a bucurat de un aflux de personalități din Aliaua română, nu puțini, ziaristi, scriitori. Puntea de gând și suflet România-Israel și-a dovedit încă o dată temeinicia, așa cum a reieșit din întâmpinările de Bruhim Habaim rostite de președintele A.S.I.L.R., Shaul Carmel, și de directoarea I.C.R., dr. Madeea Axinciuc. Nu mai puțin - din alocuțiunea de răspuns a conducătorului delegației noastre, directorul Editurii F.C.E.R., Hasefer, scriitorul Ștefan Lureș.

De altfel, atenția semnificativă de care s-a bucurat Standul României la Târg și-a avut una dintre motivații în această legătură afectivă, spirituală cu israelienii originari din spațiul carpato-dunărean. Prestigioasa noastră editură a fost prezentă cu 135 de titluri, dintre care 25 apărute în intervalul dintre ediția anterioară și cea actuală a Târgului. Una dintre cărțile care au rezonat puternic în sufletele foștilor elevi ai școlilor evreiești din anii prigoanei a fost „Povestiri și legende din folclorul iudaic“, de Iosef Eugen Campus, profesor la școala de rit sefard a comunității. „Erau ani în care copiii simțeau apăsarea. Și el, ca profesor, dorea să-i îmbărbăteze, să-i facă să țină fruntea sus, să speră. Și atunci a scris această carte, cu ilustrații remarcabile realizate de domnul Burschi Gruder“. A fost punctul de pornire al unei dezbateri despre rolul educației în spiritul cunoașterii, iubirii și responsabilității față de Celălalt. „Fiindcă din copilărie, oamenii trebuie să învețe să se cunoască, să se prețuiască reciproc, pentru a nu mai fi loc de sentimente răuvoitoare, prejudecăți, agresivitate“, spunea Ștefan Lureș. Dezbateră nu a avut nimic din aerul doct al tiparelor clasice; a fost vie, caldă, dinamică. Cu același prilej, am aflat că aproape toți scriitorii israelieni fac și cărți pentru copii, traduse în limbi de circulație, lucru confirmat și după răsfoirea cataloagelor Târgului.

O inițiativă deosebit de interesantă aparține vicepremierului Shimon Peres, ministrului israelian de externe, Tzipi Livni, și unui grup de scriitori - de a cere oamenilor din lumea întreagă să scrie, în limba lor, un verset din cele 23.127 ale Bibliei. (Ample relatări, interviuri, sondaje de opinie - în numărul viitor).

E. SUHOR

IULIA DELEANU